

Accountantsverslag

Gemeente Barneveld
Boekjaar 2025

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad van de gemeente Barneveld
Postbus 63
3770 AB BARNEVELD

Onderwerp: Accountantsverslag 2025
Kenmerk: 0320240/2606-11832
Datum: 23 juni 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2025 van gemeente Barneveld, zoals overeengekomen in onze opdracht-bevestiging van 4 juli 2025, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat de bevindingen en conclusies naar aanleiding van onze werkzaamheden. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben u op 23 juni 2026 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2025. Indien de jaarrekening niet door de gemeenteraad wordt goedgekeurd en vastgesteld en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Baker Tilly (Netherlands) B.V.

M.C.J.M. Bekker RA

Inhoud

1. Bestuurlijke samenvatting
2. Opdracht, scope en uitkomsten
3. Belangrijke bevindingen
4. Financiële positie
5. Bevindingen interne beheersing
6. Overige onderwerpen
7. Bijlagen

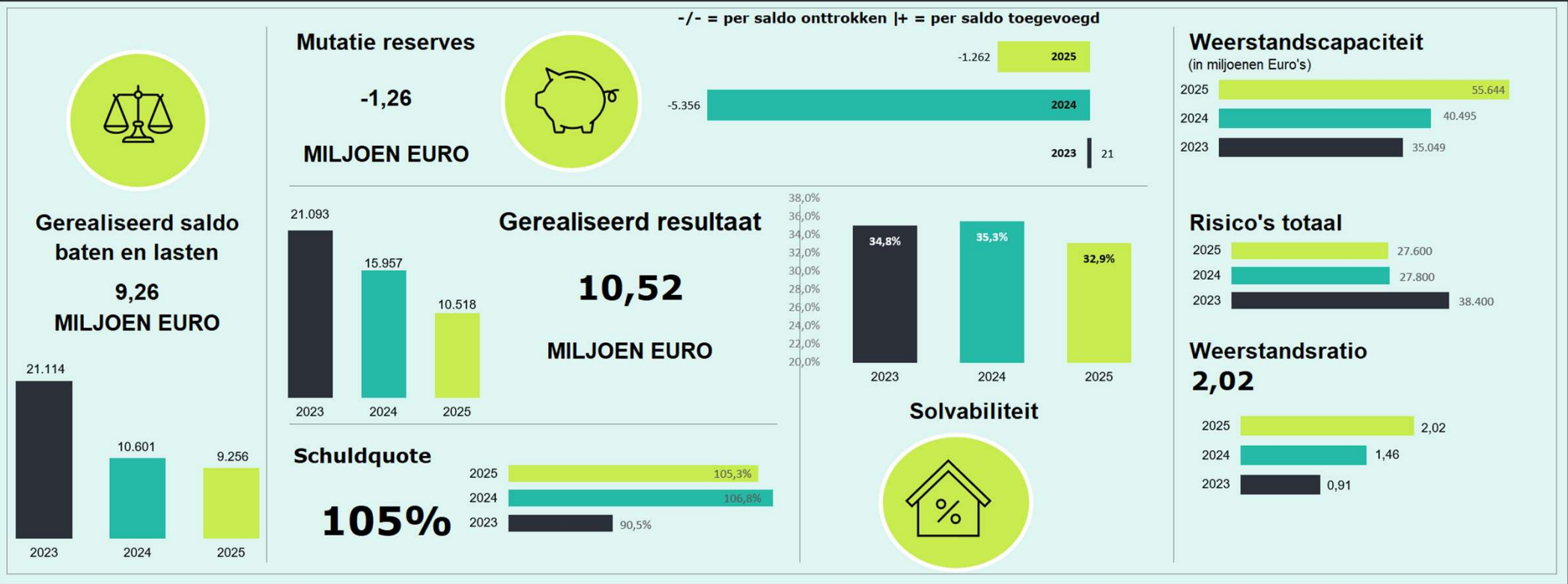

A sunset scene over a body of water with a low sun on the horizon. The sky is filled with orange and purple clouds. Three large, semi-transparent, overlapping circles are positioned on the right side of the image. The title '1. Bestuurlijke samenvatting' is written in white, bold, sans-serif font on the left side.

1. Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringswaarden

Bestuurlijke samenvatting

Wij hebben bij de jaarrekening 2025 een goedkeurende verklaring verstrekt.

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2025. Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet in materiële zin aan de laatste actuele voorschriften.

Uit onze controle met betrekking tot ons getrouwheidsoordeel blijkt een beperkt aantal ongecorrigeerde controleverschillen:

- **Fouten:** er is geen sprake van ongecorrigeerde fouten boven onze rapporteringstolerantie.
- **Onzekerheden:** er zijn met betrekking tot het sociaal domein onzekerheden in de prestatielevering geïdentificeerd met een impact van € 2.886.000. Deze onzekerheden blijven binnen de goedkeuringstolerantie van € 4.057.000.

Het college heeft een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en heeft daarin opgenomen dat de baten en lasten en balansmutaties 2025 niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. De belangrijke bevindingen betreffen:

- Voorwaarden criterium: sprake van € 2.559.000 onrechtmatigheden met betrekking tot het naleven van de EU-aanbestedingsrichtlijnen.
- Begrotings criterium: er is sprake van € 8.081.000 onrechtmatigheden als gevolg van overschrijdingen van de lasten. Hiervan is een bedrag ter hoogte van € 7.177.000 acceptabel.

Uit onze controle zijn geen bevindingen geconstateerd. De rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor **SiSa** geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 in overeenstemming zijn met de **Wet normering topinkomens (WNT)** en dat de jaarrekening 2025 van gemeente Barneveld voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Bestuurlijke samenvatting

In de jaarrekening 2025 is fouterstel toegepast voor de verwerking van bovenwijkse en binnenplanse investeringen en de verwerking hiervan via de Reserve Bovenwijks. De correctie leidt ertoe dat in de beginbalans van 2025 de materiële vaste activa zijn verlaagd met € 9,8 miljoen, de voorraden zijn verlaagd met € 7 miljoen, de Reserve Bovenwijks is verlaagd met € 17,2 miljoen en de algemene reserve is verhoogd met € 0,4 miljoen (aanpassing resultaatname). Wij kunnen ons vinden in deze verwerkingswijze. Wij merken verder op dat met het verlagen van de Reserve Bovenwijks er geen sprake is van verminderde dekking voor investeringen. In de oude systematiek liepen uitgaven feitelijk twee keer over de balans.

Voor de grondexploitatie Bloemendal is in het verleden genomen winst voor € 1,5 miljoen teruggedraaid. Dit heeft ermee te maken dat het totale verwachte resultaat op dit project is gedaald van circa € 15 miljoen naar circa € 4,1 miljoen. De belangrijkste oorzaak van dit verslechterde geraamde resultaat betreft het doorvoeren van programmawijzigingen in het kader van 2/3e betaalbaarheid.

De gemeente heeft een voldoende financiële positie met positieve resultaten in de afgelopen jaren, maar deze worden grotendeels beïnvloed door incidentele baten. Het eigen vermogen en de reserves zijn toegenomen, en het resultaat over 2025 is positief. Evenwel staan, door de korting op het Gemeentefonds vanaf 2026/2028, de financiën onder druk. Dit vereist strategische keuzes en doortastend optreden. De gemeente heeft een drietal maatregelenpakketten opgesteld: Basispakket, Basispakket plus - laaghangend fruit en Aanvullend pakket. Hiermee wordt in meerjarenperspectief een structureel sluitend begroting gerealiseerd.

De solvabiliteit en schuldquote zijn ultimo 2025 voldoende, maar wanneer op basis van de meerjarenbegroting de ontwikkeling van deze kengetallen in ogenschouw wordt genomen, dan is waakzaamheid geboden.

We hebben vanuit onze zijde ervaren dat het controleproces soepel is gelopen, waarbij op een prettige en constructieve wijze met de ambtelijke organisatie is samengewerkt.

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijke
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen (SiSa en overzicht taakvelden).
- De overige gegevens.

Met de opdrachtbevestiging van 4 juli 2025 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2025. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

Vanaf het boekjaar 2025 is de materialiteit bij de uitvoering van onze controle voor fouten en onzekerheden 2% van de totale lasten exclusief dotaties aan de reserves. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol over boekjaar 2025.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten en onzekerheden	2% lasten exclusief toevoegingen reserves	€ 4.057.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 202.850

De toleranties voor de rechtmatigheidsverantwoording, zoals vastgelegd in uw financiële verordening, sluiten aan op de toleranties voor de controle op de getrouwheid. De tolerantie voor de rechtmatigheidsverantwoording mag vanaf boekjaar 2025 maximaal 2% bedragen (vorig jaar nog maximaal 3%). Dit leidt ertoe dat de door het college opgestelde rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de volgende toleranties:

	Grondslag	Bedrag
Verantwoordingsgrens	2% lasten exclusief toevoegingen reserves	€ 4.057.000
Rapporteringsgrens	Conform afspraak in de financiële verordening	€ 100.000

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Waardering van de grondexploitaties;
- De rechtmatigheidsverantwoording;
- Risico op doorbreking van AO/IB door het management;
- Risico op corruptie bij inkooptransacties.

Uitkomsten

Wij hebben bij de jaarrekening 2025 een goedkeurende verklaring verstrekt. De geconstateerde controleverschillen zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening. Wel zijn er onzekerheden met betrekking tot de prestatielevering sociaal domein van € 2.886.000. Deze onzekerheden blijven binnen de goedkeurings-toleranties.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Wij merken op dat de jaarrekeningcontrole niet specifiek gericht is op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

In onze board letter hebben wij een aantal attentiepunten ten aanzien van de IT-omgeving opgenomen. U heeft aangegeven hieraan opvolging te willen geven.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole uw inschatting inzake frauderisico's met betrekking tot uw organisatie besproken. Deze bespreking komt ook voort uit de verplichte rapportage van de accountant over de uitkomsten van onze werkzaamheden met betrekking tot frauderisico's in de controleverklaring.

Onderzoek wijst uit dat het grootste deel van de fraudegevallen door middel van een 'tip' aan het licht komt. Dit toont het belang aan van een fraudemeldpunt en een klokkenluidersregeling.

In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude en de naleving van wet- en regelgeving.

Onze controleverklaring over boekjaar 2025 bevat, gelijk aan voorgaande jaren, een verplichte paragraaf over onze werkzaamheden met betrekking tot fraude en één met betrekking tot continuïteit.

Op de volgende pagina geven wij een nadere toelichting over hetgeen wij in onze controleverklaring rapporteren over deze onderwerpen.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Frauderisico's

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het college dan wel het management bevindt zich in de positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Onze beroepsregels schrijven voor dat de accountant dit risico in zijn controle onderkent. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Analyseren en beoordelen van, op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties en voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten;
- Beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het college en de raad.

Het risico dat de Europese en/of interne aanbestedingsrichtlijnen niet worden nageleefd om gunning aan een bevriende partij mogelijk te maken (met het risico op belangenverstrengeling en kickbacks)

Dit risico doet zich met name voor bij grotere inkoopcontracten. Wij hebben een analyse verricht op de grootste inkoopcontracten en hebben hiervoor gecontroleerd op de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen en op hoe is omgegaan met meerwerk (versus contractwaarde). Hierbij is vastgesteld dat de opdracht is gegund aan de partij die op basis van de gunningscriteria de opdracht had moeten krijgen op basis van vooraf vastgestelde criteria, of er functiescheiding is toegepast en ondertekening contract heeft plaatsgevonden door bevoegde functionaris. Verder hebben wij voor organisaties/bedrijven waar collegeleden of het management een nevenfunctie hebben, vastgesteld of de gemeente inkooptransacties met deze organisaties/bedrijven is aangegaan. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Continuïteit

Als onderdeel van de vereisten voor de controleverklaring hebben wij de continuïteitsveronderstelling getoetst. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Barneveld een sluitende meerjarenbegroting heeft. Daarnaast geven de financiële kengetallen inclusief het weerstandsrisico geen reden tot twijfel of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. De gemeente Barneveld kent een voldoende financiële positie.

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijke
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

3. Belangrijke bevindingen

3. Belangrijke bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Op 16 april 2025 is in het Staatsblad het Besluit van 21 maart 2025 tot wijziging van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gepubliceerd. Als gevolg van de wijzigingen van het BBV en BADO geldt voor de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2025 een nieuwe gemaximeerde grens voor fouten en onduidelijkheden samen van 2% op basis van lasten (exclusief dotaties aan reserves). De gemeente Barneveld heeft hier op 12 maart 2026 haar financiële verordening op aangepast. Alle rechtmatigheidsafwijkingen (individueel en/of cumulatief) boven de door u als raad vastgestelde verantwoordingsgrens (€ 4.057.000, 2%) worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd.

Totaal conclusie rechtmatigheid

In de tabel hiernaast is een overzicht opgenomen van de door het college geconstateerde rechtmatigheidsfouten. We hebben vastgesteld dat dit overzicht een getrouw beeld geeft.

Het college stelt terecht vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 11.847.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 4.057.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 7.643.000 aangemerkt als acceptabel op basis van door de raad vastgestelde afspraken. De resterende niet-acceptabele overschrijdingen zijn door het college nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

(x € 1.000)	Onrechtmatig	Acceptabel	Saldo
Overschrijdingen lasten programma's	8.081	7.177	904
Overschrijdingen kredieten	883	466	417
Overige begrotingsonrechtmatigheden	-	-	-
Bevindingen ten aanzien van het voorwaarden criterium	2.883	-	2.883
Bevindingen ten aanzien van het Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium	-	-	-
Totaal	11.847	7.643	4.204

Begrotingscriterium

U stelt als raad met het vaststellen van de begroting de budgettaire kaders voor de uitgaven, investeringen en reservemutaties vast. Met het vaststellen van de geactualiseerde financiële verordening heeft u vastgelegd op welke wijze binnen uw gemeente om moet worden gegaan met begrotingsoverschrijdingen, overige begrotingsafwijkingen en welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel).

3. Belangrijke bevindingen

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op voorwaarden die gelden voor de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze voorwaarden komen voort uit externe en interne regelgeving, zoals opgenomen in het door u vastgestelde normenkader. Het niet in acht nemen van de geldende voorwaarden bij financiële beheershandelingen leidt tot een onrechtmatigheid die het college moet toelichten in de rechtmatigheidsverantwoording als de verantwoordingsgrens (op basis van individuele en/of cumulatieve onrechtmatigheden) wordt overschreden.

Een belangrijk onderdeel van het voorwaardencriterium is de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Europese aanbestedingswetgeving is complexe materie en het blijkt in de praktijk moeilijk rechtmatig na te leven.

De gemeente heeft dit ook onderkend en heeft een spendanalyse uitgevoerd. Uit de controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat voor 21 gemeentelijke overeenkomsten met een jaarlast van in totaal € 2.599.000 niet de juiste procedure is gevolgd. Wij hebben de gemeentelijke controlewerkzaamheden inhoudelijk beoordeeld en delen deze conclusie.

Daarnaast is bij een subsidie in 2025 door de subsidieontvanger niet (volledig) aan de voorwaarden voor vaststelling voldaan, omdat de verantwoording niet de gehele subsidie dekt (€ 284.000).

Er zijn ook voorwaarden waar geen mogelijk financieel gevolg aan is verbonden. Als deze voorwaarden niet rechtmatig zijn nageleefd dan is er sprake van een formele rechtmatigheidsfout. Volgens een stellige uitspraak van de Commissie BBV betreffen deze afwijkingen van het voorwaardencriterium formele rechtmatigheidsfouten die in de paragraaf bedrijfsvoering worden gerapporteerd. Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de naleving van schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening. Een toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering is hiervoor dus niet noodzakelijk.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Het college is verantwoordelijk voor effectieve maatregelen om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsregelingen te voorkomen. Deze maatregelen maken deel uit van de interne beheersing ter borging van het voorwaardencriterium. Op dit moment heeft het college nog geen centraal fraude- en M&O-beleid vastgesteld. Wel is er gedurende 2025 een frauderisicoanalyse opgesteld. Ook heeft het college beoordeeld in hoeverre het M&O-beleid wordt nageleefd en of de maatregelen effectief zijn; hierbij zijn geen specifieke aandachtspunten geconstateerd. In de paragraaf bedrijfsvoering is hierover momenteel informatie opgenomen.

3. Belangrijke bevindingen

Fouterstel bovenwijkse en binnenplanse investeringen

In de jaarrekening 2025 is fouterstel toegepast voor de verwerking van bovenwijkse en binnenplanse investeringen.

Over de afgelopen jaren zijn diverse bijdragen gedaan aan de Reserve Bovenwijks. Dit betreffen deels bijdragen van externe partijen en deels bijdragen vanuit grondexploitaties van de gemeente Barneveld. Hierbij werden deze bijdragen als baten in de exploitatie geboekt en vervolgens via de resultaatbestemming aan de Reserve Bovenwijks toegevoegd. Op het moment dat de daadwerkelijke investeringen werden gedaan, werden deze geactiveerd onder de materiële vaste activa. Deze systematiek is jaarlijks transparant in beeld gebracht via de Nota Bovenwijkse Investerings (hierna: NBI).

Geconstateerd is dat de methodiek van verwerken van deze bijdragen niet conform de verslaggevingsregels van de Commissie BBV is. Bijdragen van derden zouden in mindering moeten worden gebracht op de activa waar zij betrekking op hebben. Voor de grondexploitaties geldt dat de uitgaven op het moment van de daadwerkelijke investeringen in de grondexploitatie als uitgaven zouden moeten worden verantwoord. Als deze uitgaven volledig toerekenbaar zijn aan de betreffende grondexploitatie, betreft dit het volledige investeringsbedrag (er vindt dan geen investering plaats in materiële vaste activa). Als de uitgave deels betrekking heeft op de grondexploitatie, dient deze naar rato van het profijt te worden toegerekend. In de NBI wordt dit reeds gedaan aan de hand van verkeersbewegingen. De investering wordt dan dus gesplitst tussen de post voorraden en de post materiële vaste activa.

De gemeente Barneveld heeft deze systematiek in 2025 gecorrigeerd. Omdat een groot deel van de fout al aanwezig was in de beginbalans, is een gecorrigeerde beginbalans voor 2025 berekend (fouterstel).

Voor vijf grondexploitaties heeft de gemeente vastgesteld dat er investeringen via de methodiek van de NBI liepen die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de grondexploitaties. Voor deze grondexploitaties zijn de in het verleden verwerkte bijdragen aan de Reserve Bovenwijks teruggedraaid en zijn de werkelijke investeringen (die onder de materiële vaste activa waren opgenomen) overgeboekt naar de grondexploitaties.

De investeringen die in het Harselaar-gebied gedaan worden aan de hoofdstructuur worden op verschillende manieren gefinancierd; een deel wordt bekostigd via de grondexploitaties, een deel wordt bekostigd door derden (bijdragen door ontwikkelaars in het gebied) en het restant wordt gefinancierd door de 'bestaande stad', wat feitelijk betekent dat deze uitgaven geactiveerd worden onder de materiële vaste activa, zonder dat hier een reserve tegenover staat. De correctie van de bijdragen heeft hier op vergelijkbare wijze plaatsgevonden en de werkelijke uitgaven zijn op basis van de verdeelsleutel in de NBI toegerekend aan de grondexploitatie Harselaar-Zuid Fase 1A. Hierbij is wel sprake van een timingsverschil, omdat een belangrijk deel van de investeringen in Harselaar betrekking heeft op de Oostelijke rondweg die nog aangelegd moet worden in de toekomst. Om de kosten hiervan op de grondexploitaties te laten drukken, betekent dit ook dat deze pas afgesloten kunnen worden als de uitgaven hiervan gedaan zijn. Eventuele voor- of nadelen zijn dan ook van invloed op het resultaat van de grondexploitaties.

Voorgaande correcties leiden ertoe dat in de beginbalans van 2025 de materiële vaste activa zijn verlaagd met € 9,8 miljoen, de voorraden zijn verlaagd met € 7 miljoen, de Reserve Bovenwijks is verlaagd met € 17,2 miljoen en de algemene reserve is verhoogd met € 0,4 miljoen (aanpassing resultaatname). Wij kunnen ons vinden in deze verwerkingswijze. Wij merken verder op dat met het verlagen van de Reserve Bovenwijks er geen sprake is van verminderde dekking voor investeringen. In de oude systematiek liepen uitgaven feitelijk twee keer over de balans.

3. Belangrijke bevindingen

Grondexploitaties

Ten opzichte van de gecorrigeerde beginbalans 1 januari 2025 is de boekwaarde van de post grondexploitaties gewijzigd van € 46 miljoen naar € 51 miljoen. De wijziging van de boekwaarde gedurende 2025 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2025
Boekwaarde per 1 januari	46.179
Investerings	10.748
Grondverkoop	-/- 6.990
Tussentijdse winstneming / afgesloten projecten	2.214
Mutatie verliesvoorziening	-/- 1.577
Boekwaarde per 31 december	50.575

Waardering inclusief specifieke projectrisico's

In 2025 is tussentijds winst genomen op de projecten Harselaar-Zuid fase 1A (€ 2,2 miljoen) en Holzenbosch I (€ 1,6 miljoen). Voor het project Bloemendal is in het verleden genomen winst voor € 1,5 miljoen teruggedraaid. Dit heeft ermee te maken dat het totale verwachte resultaat op dit project is gedaald van circa € 15 miljoen in 2024 naar circa € 4,1 miljoen in 2025.

De belangrijkste oorzaak van dit verslechterde geraamde resultaat voor Bloemendal betreft het doorvoeren van programmawijzigingen in het kader van 2/3^e betaalbaarheid. In de raming van 2025 is rekening gehouden met de mogelijke opdracht vanuit het Rijk om 67% betaalbare woningbouw te realiseren in de lopende woningbouwprojecten. De gemeente heeft een grove inschatting gemaakt van het effect hiervan op de verwachte opbrengsten en dit betreft circa € 11 miljoen (negatief).

Aandachtspunt is dat de gemeente voor Bloemendal nog niet voldoet aan de mogelijk toekomstige taakstelling van 30% sociale huur. In de huidige grondexploitatie zit de gemeente op circa 24% sociale huur. Echter de toevoeging van sociaal programma is - naar inschatting van de projectgroep - oplosbaar en inpasbaar door een toevoeging, zonder dat dit ten koste gaat van ander programma. Er is voldoende fysieke ruimte beschikbaar binnen het plangebied Bloemendal om dit extra programma en bijbehorende parkeerprogramma in te passen. De projectgroep Bloemendal is actief om de inpassing zichtbaar te maken zodat de gemeente voor die plandelen - waarvoor besluitvorming in de gemeenteraad nodig is - voldoet aan de 30% sociale huur taakstelling (ook conform de vastgestelde Woonvisie).

3. Belangrijke bevindingen

De parameters voor de grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Onderstaand zijn de door uw gemeente gehanteerde uitgangspunten opgenomen.

Parameter	2026	2027 2028	2029 e.v.
Rente (boekwaarde en prognose)	1,50%	1,50%	1,50%
Kostenstijging	4,00%	3,00%	2,00%
Opbrengsten-stijging:			
Commerciële woningbouw	4,50%	3,25%	2,00%
Sociale woningbouw	0,00%	0,00%	0,00%
Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en detailhandel	0,50%	0,50%	2,00%
Maatschappelijke functies	0,00%	0,00%	0,00%
Interne leveringen	0,00%	0,00%	0,00%
Disconteringsvoet	2,00%	2,00%	2,00%

Wij hebben de door uw gemeente gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst. Wij hebben geconcludeerd dat de toegepaste parameters evenwichtig zijn. De percentages liggen in lijn met landelijke prijsindexcijfers.

Bijdragen RO

Op pagina 16 zijn wij ingegaan op het fourterstel met betrekking tot bijdragen aan de Reserve Bovenwijks. Na het doorvoeren van de correcties resteert nog een saldo in de Reserve Bovenwijks van € 2,5 miljoen. Dit saldo heeft betrekking op bijdragen RO. Voor de bijdragen RO geldt dat de boekingsgang voor de toevoeging aan de Reserve Bovenwijks vergelijkbaar is met de andere bijdragen die via de NBI liepen. De bijdragen zijn bedoeld voor bovenwijkse investeringen in het openbaar gebied waarvan alle gebiedsontwikkelingen in Barneveld e.o. mede de oorzaak zijn en profiteren (kwaliteitsverbeteringen fysieke leefomgeving). Het verschil met bijvoorbeeld de Harselaar projecten is dat de RO-bijdragen 'algemener' van aard zijn en niet gekoppeld kunnen worden aan specifieke investeringen in de materiële vaste activa. Dit betekent ook dat het toerekenen van werkelijke investeringen aan grondexploitaties feitelijk niet mogelijk is.

Voor de bijdragen RO is geen correctie in de beginbalans 2025 verwerkt, omdat het effect hiervan zeer beperkt was (circa € 0,1 miljoen). Wel heeft gemeente Barneveld vanaf 2025 de systematiek aangepast, waarmee enkel nog via de resultaatbestemming bijdragen worden gedaan aan de Reserve Bovenwijks. Er vindt dus geen boeking meer plaats van kosten in de grondexploitaties en baten in de exploitatie.

Wij adviseren de gemeenteraad van gemeente Barneveld om een besluit te nemen over hoe de middelen in de Reserve Bovenwijks in de toekomst aangewend gaan worden. Een optie zou kunnen zijn om investeringen aan te wijzen waarvan de afschrijvingslasten gedekt worden via de Reserve Kapitaallasten.

3. Belangrijke bevindingen

Sociaal Domein

De gemeente Barneveld voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijke onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Zelfstandig	Werkelijke lasten
Jeugdwet (zorg in natura)	Indicering bij gemeente, back-office Food Valley	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO (zorg in natura)	Zelfstandig	Werkelijke lasten
PGB's	Sociale Verzekeringsbank	Afrekening op basis van werkelijke lasten

Participatiewet

Wij hebben vastgesteld dat de uitkeringen in 2025 in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving zijn verstrekt en dat de interne beheersmaatregelen, zoals inkomenscontroles en fraudepreventie, toereikend zijn ingericht. Uit onze controle zijn geen materiële fouten of onzekerheden naar voren gekomen.

Jeugdwet en WMO (zorg in natura)

Voor de uitvoering van deze taken zijn zorgleveranciers gecontracteerd, die in opdracht van de gemeente zorg leveren aan cliënten. De gemeente is echter niet de prestatieafnemer. Met de (grote) zorgaanbieders is daarom afgesproken dat zij op basis van het controleprotocol van Ketenbureau i-Sociaal Domein (iSD) een controleverklaring verstrekken over de nauwkeurigheid en volledigheid van de geleverde en gedeclareerde zorg in natura (hierna: ZIN) in het boekjaar.

Deze (goedkeurende) controleverklaringen heeft de gemeente nodig om zekerheid te krijgen dat alle gefactureerde zorg conform indicatie is geleverd en gefactureerd, voor de juiste prijs is gefactureerd en aan een inwoner van de gemeente is verstrekt.

Gemeente Barneveld heeft niet van alle zorgaanbieders een controleverklaring ontvangen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de landelijke afspraak dat geen controleverklaring is vereist voor aanbieders met minder dan € 200.000 omzet. Deze verantwoordings-grens in het i-Sociaal Domein controleprotocol is voor het boekjaar 2025 verhoogd (was € 125.000), waardoor meer aanbieders dan voorheen geen productie-verantwoording met controleverklaring meer hoeven aan te leveren. Voor de Jeugdwet heeft de gemeente Barneveld voor een bedrag van € 1.442.000 geen controleverklaringen ontvangen en voor de WMO is dit een bedrag van € 710.000. Deze onzekerheden wegen wij mee in ons oordeel bij de jaarrekening van de gemeente.

3. Belangrijke bevindingen

PGB's

De Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB) heeft over 2025 een verklaring met beperking bij de verantwoording PGB-stromen Jeugdwet en WMO ontvangen. Hierdoor is vanuit de SVB geen 100% zekerheid over de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten. De impact van de geconstateerde fouten/onzekerheden vanuit de SVB op basis van de zogenaamde projectiebrief voor gemeente Barneveld blijven onder onze rapporteringstolerantie. Daarnaast blijft het de verantwoordelijkheid van de gemeente zelf om de prestatielevering ten aanzien van de PGB-bestedingen vast te stellen. De gemeente Barneveld heeft echter niet aanvullend onderzocht of de kosten nauwkeurig (met betrekking tot prestatielevering) verantwoord zijn. De daaruit resulterende onzekerheid ad € 734.000 wegen wij mee in ons getrouwheidsoordeel.

Totale onzekerheden sociaal domein

Onzekerheden	Omvang 2025
Prestatielevering Jeugdzorg	1.442
Prestatielevering WMO	710
Prestatielevering PGB	734
Totaal onzekerheden	2.886

3. Belangrijke bevindingen

Voorziening pensioenaanspraken politieke ambtsdragers (APPA)

Vanaf 1 januari 2028 worden pensioenen van politieke ambtsdragers (o.a. wethouders) overgedragen aan het ABP in het kader van de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Uit onderzoek van BZK, VNG, IPO en Unie van Waterschappen blijkt dat de benodigde overdrachtswaarde per 1 januari 2025 gemiddeld 10–20% hoger ligt dan de huidige voorzieningen. Gemeenten moeten per 31 december 2025 de voorziening en eventuele kapitaalverzekeringen aanpassen aan de prognose van het benodigd vermogen (op basis van inkoop Wtp bij ABP).

De gemeente Barneveld heeft de voorziening aangepast conform de BBV-uitspraak. De voorziening is toegenomen met € 2,1 miljoen van € 1,1 miljoen per 31-12-2024 naar € 3,2 miljoen per 31-12-2025. Bij het bepalen van deze voorziening is rekening gehouden met het feit dat een deel van de pensioenen verzekerd is via een kapitaalverzekering. Het bedrag in de voorziening betreft het niet-verzekerde deel.

Drie belangrijke uitgangspunten bij het bepalen van de voorziening wethouderspensioenen per 31-12-2025 zijn:

- 1) In de berekening is een rekenrente van 2,954% gehanteerd. Dit is in lijn met de circulaire van BZK d.d. 11 december 2025 (Circulaire aanpassingen Appa-pensioenen en inhoudingen 2026 | Politieke ambtsdragers).

2) Het aantal wethouders: tot en met boekjaar 2024 was het toegestaan om wethouders die reeds voor 2012 met pensioen waren niet in de voorziening te zetten, maar in de lopende begroting op te nemen. Ook voor deze oud-wethouders geldt dat ze straks in moeten varen in het ABP en dus vervalt de mogelijkheid om ze mee te laten lopen in de begroting. De voorziening per ultimo 2025 moet de overdrachtswaarde voor alle wethouders weergeven.

3) De dekkingsgraad zoals gehanteerd door ABP. Gemeenten vormden altijd een voorziening tegen 100% van de verplichting. ABP heeft echter een wettelijke verplichting om een hogere dekkingsgraad aan te houden. Als de gemeenten met de wethouders invaren (=inkopen) per 1 januari 2028, dan moet dit ook gefinancierd worden, dus moeten de gemeenten hier nu al een inschatting voor maken. De dekkingsgraad is volatiel: bij het onderzoek van Montae en Partners werd een dekkingsgraad van 115,2% gehanteerd zijnde de dekkingsgraad ten tijde van het onderzoek (mei 2025). Voor de jaarrekening is een dekkingsgraad van 122,2% gehanteerd, zijnde de dekkingsgraad per februari 2026, de meest actuele inschatting.

Wij hebben hiermee vastgesteld dat de gemeente Barneveld de voorziening aan de hand van de juiste uitgangspunten heeft bepaald. Voor de komende jaren tot en met de overdracht naar het ABP zal de voorziening nog geactualiseerd moeten worden naar de meest actuele uitgangspunten. De belangrijkste hiervan zijn de rente en dekkingsgraad. De voorziening kan hierdoor nog fluctueren.

3. Belangrijke bevindingen

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening. Voor de accountantscontrole onderzoeken wij, in lijn met de Nederlandse Standaard 720, het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van gemeente Barneveld. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen;
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude;
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Hiernaast zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat in materiële zin de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV. Daarnaast zouden de cijfers 2025 van uw verbonden partijen opgenomen dienen te worden, deze zijn echter nog niet in alle gevallen beschikbaar.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemt met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse van het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.

3. Belangrijke bevindingen

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Wel zijn er gedurende de controle bevindingen geconstateerd die zijn gecorrigeerd in de definitieve versie van de jaarrekening.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2025 geen wijzigingen voorgedaan.

De publicatieverplichting voor uitkering wegens beëindiging dienstverband geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 niet strijdig zijn met de WNT en dat de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw gemeente betrokken zijn bij andere organisaties c.q. nevenactiviteiten hebben die onder de WNT vallen) geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant.

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijke
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

4. Financiële positie

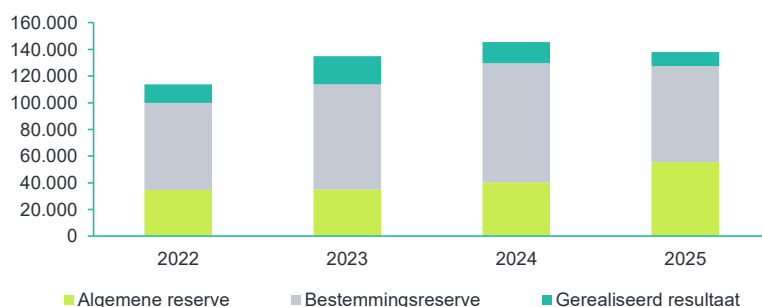

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2025 volgens de jaarrekening € 138,0 miljoen.

Ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

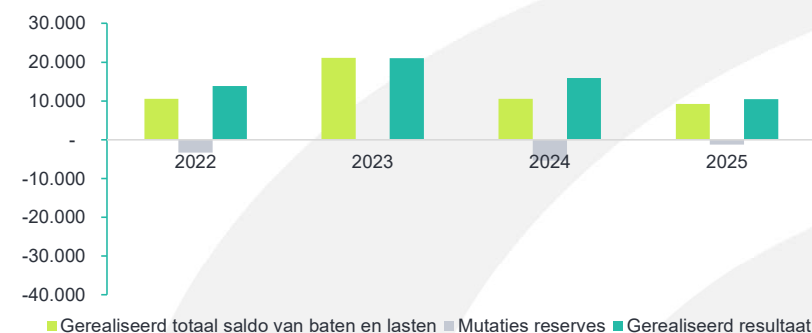
Van de totale reserves (dus eigen vermogen exclusief nog te bestemmen resultaat) ter hoogte van € 127,5 miljoen is € 55,6 miljoen opgenomen als algemene reserve. Per saldo is gedurende 2025 € 1,2 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserves.

Analyse van het resultaat

Het resultaat vóór mutaties in de reserves (saldo van baten en lasten) laat een positief saldo zien van € 9,3 miljoen positief. Aangezien er met gedurende het jaar € 1,2 miljoen onttrokken is aan de reserves bedraagt het gerealiseerde (nog te bestemmen) resultaat afgerond € 10,5 miljoen positief. In de gewijzigde begroting was rekening gehouden met een resultaat van € 10,6 miljoen positief.

Ter illustratie en aanvullende informatie geven wij u in het hierna opgenomen overzicht de ontwikkeling van het resultaat ("gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten" en "gerealiseerde resultaat") weer over de jaren 2022 tot en met 2025.

Resultaatontwikkeling 2022-2025 (x € 1.000)

Wij constateren dat in meerjarenperspectief positieve resultaten worden gerealiseerd, zowel operationeel (saldo van baten en lasten) als onder aan de streep ("gerealiseerde resultaat"). De forse omvang van deze positieve resultaten worden alle jaren in belangrijke mate beïnvloed door incidentele posten.

Ontwikkeling financiële resultaten

Vanaf 2026 vindt er een korting plaats op de uitkering van het Gemeentefonds. Op basis van de laatste ramingen vanuit het rijk zal het zwaartepunt daarvan in 2028 komen te liggen. Daarmee dreigt een groot financieel tekort voor Nederlandse gemeenten. Het dwingt gemeenten tot moeilijke keuzes: vasthouden aan bestaande taken en voorzieningen of ingrijpende hervormingen doorvoeren. Zo ook de gemeente Barneveld.

Financiële positie

Op 16 maart 2026 heeft de Commissie BBV de notitie *Structurele baten en lasten* gepubliceerd. In deze notitie is vastgelegd dat het surplus van de algemene reserve kan worden ingezet als structurele bate in de begroting. Dit surplus betreft dat deel van de algemene reserve dat niet benodigd is voor het afdekken van risico's (weerstandscapaciteit). Van dit vrij besteedbare deel kan met ingang van 1 januari 2024 jaarlijks maximaal 10% worden ingezet voor de dekking van structurele lasten, mits de solvabiliteit van de gemeente minimaal 20% bedraagt en blijft. Door deze inzet wordt het surplus van de algemene reserve aangemerkt als structurele bate, hetgeen een uitzondering vormt op de hoofdregel dat mutaties in reserves een incidenteel karakter hebben. Daarbij geldt dat het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder voldoende moet zijn. De gemeente Barneveld voldoet aan de voorwaarden maar maakt geen gebruik van deze regeling.

In plaats daarvan zijn in de Kadernota 2025-2028 drie maatregelenpakketten aangekondigd: Basispakket, Basispakket plus - laaghangend fruit en Aanvullend pakket. Het eerste maatregelenpakket (Basispakket) werd reeds ingevuld in de Programmabegroting 2025. Voor het Basispakket plus - laaghangend fruit zijn in de Programmabegroting 2025 taakstellingen opgenomen voor: grip op arbeidskosten, verlengen afschrijvingstermijnen, kostendekkendheid leges en contractmanagement. Deze maatregelen hebben ertoe geleid dat de begroting voor 2026 en 2027 structureel sluitend is. Voor 2028 en 2029 was dat na deze maatregelen nog niet het geval. Derhalve heeft de gemeente met het Aanvullend

pakket een taakstelling opgenomen voor het verhogen van de gemeentelijke inkomsten en de Hervormingsagenda Jeugd. De eerste effecten van laatstgenoemde zullen zichtbaar worden in de Eerste Tussenrapportage 2026.

Wij hebben vastgesteld dat alle tussentijdse rapportages een separaat onderdeel bevatten waarin gerapporteerd wordt over de voortgang c.q. realisatie van taakstellingen. Wellicht ten overvloede merken wij op dat het van belang is de realisatie van de ingerekende besparingen goed te blijven monitoren en waar nodig tijdig bij te sturen.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen in meerjarenperspectief

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gegeven van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Kengetal	Gemeente Barneveld						Landelijk	
	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2025*	2026*
Netto schuldquote	106,8	105,3	177,5	186,3	201,9	202,1	57,3	63,3
Netto schuldquote gecorrigeerd	99,5	98,4	170,1	179,3	195,2	195,7	52,4	58,0
Solvabiliteit	35,3	32,9	27,6	26,8	25,6	25,3	35,8	34,7
Grondexploitaties	25,8	23,8	32,1	15,0	8,4	0,5	5,1	5,2
Belastingcapaciteit	94,6	95,2	94,0	95,0	96,1	97,1	100,5	100,1
Structurele exploitatieruimte	6,3	6,2	1,0	0,5	-0,2	-1,3	1,3	0,7

* Op basis van begroting, in tegenstelling tot voorgaande jaren heeft het Rijk geen dataset vanuit de jaarrekening 2024 beschikbaar.

Financiële positie

Het kengetal **schuldquote** is maginaal gedaald ten opzichte van 2024, hetgeen een gunstige ontwikkeling is. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Voor de schuldquote geldt een signaalwaarde van 130 en bij percentages tussen de 100 en 130 is voorzichtigheid gevraagd. De schuldquote van de gemeente Barneveld ligt ultimo 2025 ruim onder de signaalwaarden, maar wanneer wordt gekeken naar de begrote ontwikkeling van de schuldquote dan komt deze ruim boven de signaalwaarden uit. Dat komt met name door de stijging in de investeringsvolumes (IHP Onderwijshuisvesting en verhoging investeringsplafond). Hierdoor is ook een verhoging van het vreemd vermogen noodzakelijk. In de prognose meerjarenbalans is een stijging voorzien van de langlopende en kortlopende geldleningen. Wij achten het van groot belang om de ontwikkeling van de schuldquote nauwgezet te blijven volgen.

De **solvabiliteit** neemt af naar 32,9% in 2025. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. De VNG hanteert een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Aan de bovenkant oordeelt het VNG dat een solvabiliteit boven de

50% als zeer goed aan te merken is. De gemeente Barneveld kent derhalve ultimo 2025 vooralsnog een degelijke financieringspositie, maar ook hier geldt dat, net als bij de schuldquote, de geraamde ontwikkeling komende jaren een tendentie vertoont die richting de signaalwaarde gaat. Ook hier is waakzaamheid geboden.

Het kengetal **grondexploitaties** geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De beperkte daling wordt veroorzaakt door het steeds verder afronden van de lopende projecten en het feit dat er de afgelopen jaren geen nieuwe majeure projecten in exploitatie zijn genomen.

Het kengetal **belastingcapaciteit** laat de lastendruk in de gemeente Barneveld ten opzichte van het landelijk gemiddelde zien. Geconstateerd kan worden dat dit het gemeentelijke kengetal in 2025 lager ligt dan het landelijke (begrote) gemiddelde, hetgeen als positief moet worden gezien.

Op basis van het kengetal **structurele exploitatieruimte** blijkt dat er structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Op basis van de begroting 2026-2029 komt dit cijfer volgende jaren onder druk te staan en de verwachting is dat het zal afnemen tot een negatieve waarde van 1,3 in 2029.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's.

In de tabel hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De incidentele weerstandscapaciteit is opgebouwd vanuit de algemene reserves en de stille reserves. Waarbij laatstgenoemde zijn gekwantificeerd als PM.

(x €1.000)	2025	2024	2023
Weerstandscapaciteit	€ 55.644	€ 40.495	€ 35.049
Risico's	€ 27.600	€ 27.800	€ 38.400
Weerstandsratio	2,02	1,46	0,91

Er is sprake van een stijging van 37% van de beschikbare weerstandscapaciteit in 2025 ten opzichte van 2024. De stijging is het gevolg van het positieve gerealiseerde resultaat van boekjaar 2024 dat grotendeels aan de algemene reserve is toegevoegd. In 2024 was ook sprake van significante stijging (16%) ten opzichte van 2023.

Uw gemeente heeft vervolgens op basis van een risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Hieruit volgt een gekwantificeerd bedrag aan benodigde incidentele weerstandscapaciteit van € 27,6 miljoen (2024: € 27,8 miljoen). Ten opzichte van voorgaand jaar is sprake van een daling van de gekwantificeerde risico's met € 0,2 miljoen.

De stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit en de daling van de benodigde weerstandscapaciteit (als gevolg van daling van de risico's) leiden ertoe dat de ratio van het weerstandsvermogen per 31 december 2024 verbeterd is van 1,46 naar 2,02. Volgens uw eigen beoordelingstabel bevindt de ratio zich daarmee de maximale streefwaarde.

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijke
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

5. Bevindingen interne beheersing

5. Bevindingen interne beheersing

Inleiding

Een goede interne beheersing maakt dat de risico's voor de organisatie beter beheersbaar zijn en de jaarrekeningcontrole effectiever en efficiënter kan plaatsvinden. Vanuit onze natuurlijke adviesfunctie willen wij bijdragen aan verbetering van uw bedrijfsvoering, onder andere door het analyseren van de IT-omgeving en de bedrijfsprocessen.

Voorgaande jaren hebben wij onze bevindingen eveneens met u gedeeld. In deze rapportage geven wij u een update van onze bevindingen.

Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de interne beheersing inclusief de IT-omgeving, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole, beoordeeld. Naar aanleiding van onze werkzaamheden hebben wij op 12 december 2025 een management letter aan het college uitgebracht. U heeft kennis kunnen nemen van onze bevindingen in de board letter met dezelfde datum. Onze werkzaamheden zijn niet gericht op het geven van een oordeel over de interne beheersing van de organisatie als geheel. De rapportage bevat daardoor niet alle onvolkomenheden in de interne beheersing, die bij een eventueel uitgebreid en hierop specifiek gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen.

Wij hebben in onze management en board letter gerapporteerd dat wij in 2025 opnieuw een verdere professionalisering zien van processen, mede naar aanleiding van aanbevelingen van eerdere jaren. Het belangrijkste punt van aandacht betreft wat ons betreft het inkoopproces (aangaan van contracten). Hierbij is het van belang dat de afdeling inkoop een prominente rol gaat krijgen bij inkopen om hier ook centraal stevig regie op te hebben. Uw organisatie is momenteel bezig met de voorbereidingen voor het implementeren van een zaaktype inkoop, zodat inkopen vanaf 2026 via het zaakstelsel gaan lopen. De organisatie heeft aangegeven dat hiermee de stappen binnen het inkoopproces worden afgedwongen, waardoor een inkoopcoördinator tijdig wordt betrokken. Dit vinden wij een positieve ontwikkeling. Wel hebben wij het college geadviseerd om aanvullende beheersmaatregelen te treffen om te waarborgen en vast te stellen dat inkopen niet buiten het zaakstelsel om plaatsvinden. Hiermee wordt het risico verlaagd dat inkopen tegen niet-zakelijke voorwaarden worden aangegaan of dat gunningsbeslissingen onrechtmatig worden beïnvloed of tot stand komen.

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijke
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

6. Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

Handreiking kapitaalgoederen: onmisbaar voor toekomstbestendig gemeentelijk vastgoed

De maatschappelijke waarde van gemeentelijk vastgoed is enorm: het biedt ruimte voor onderwijs, sport, cultuur en ontmoeting. Veel gemeenten staan voor het onderhoud en de mogelijk verplichte verduurzaming in de toekomst voor forse (financiële) uitdagingen. Inzicht in de lange termijn investeringen die nodig zijn om gebouwen duurzaam, veilig en betaalbaar te houden is hierbij essentieel.

Zeker nu de eisen rondom duurzaamheid steeds strenger worden en gemeenten voor grote financiële en maatschappelijke opgaven staan. Wij adviseren u om de toekomstige (financiële) noodzakelijke investeringen in kaart te brengen.

De handreiking kapitaalgoederen van Bouwstenen voor Sociaal biedt een praktisch format en heldere toelichting om het gemeentelijk vastgoed structureel in beeld te brengen. Bouwstenen voor Sociaal is een platform voor maatschappelijk vastgoed. Samen met mensen uit het veld denken zij na over ontwikkelingen binnen dit maatschappelijke vastgoed. Eén van de thema's waar Bouwstenen aandacht aan schenkt is de 'grip op toekomstige investeringen' en de verduurzamingsopgave. Bouwstenen heeft Baker Tilly gevraagd om vanuit ons vakgebied mee te helpen met de handreiking kapitaalgoederen.

De handreiking kapitaalgoederen geeft houvast om eenvoudiger te sturen op doelen, kosten en duurzaamheid en daarnaast om verrassingen in de begroting te voorkomen. Deze handreiking is onder andere opgesteld met het doel de investeringsopgave tussen gemeenten vergelijkbaar te maken door te rapporteren via een vaste structuur. Door het toepassen van deze handreiking kunt u niet alleen beter onderbouwde keuzes maken, maar ook ervaringen met andere gemeenten uitwisselen en van elkaar leren. De handreiking is te vinden op de website van Bouwstenen voor Sociaal: [Handreiking Kapitaalgoederen](#).

6. Overige onderwerpen

Bevestiging onafhankelijkheid

Wij zijn van mening dat wij onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming niet is aangetast, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).

Hierbij bevestigen wij dat wij geen geschenk en/of een persoonlijke uiting van gastvrijheid van uw gemeente hebben ontvangen met een waarde van meer dan honderd euro.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie.

Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het management verkregen.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten;
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder de beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- In- en extern kwaliteitsonderzoek;
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten;
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijke
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage A: SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2026 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek			
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging			
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai			
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)			
E110	Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw			
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):			Goedkeurend	
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:			Goedkeurend	

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2025			
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T gemeentedeel 2025			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2025			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2025			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T(exclusief BOB)_gemeentedeel 2025			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2025			
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2025			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):			Goedkeurend	
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:			Goedkeurend	

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen gemeentedeel 2025			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025			
G4	Tozo 2 gemeentedeel 2025			
G4	Tozo 3 gemeentedeel 2025			
G4	Tozo 4 gemeentedeel 2025			
G4	Tozo 5 gemeentedeel 2025			
G10	Wet inburgering gemeentedeel 2025			
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2025			
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T gemeentedeel 2025			
G13	Besteding/baten onderwijsroute gemeentedeel 2025			
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2025			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):				Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:				Goedkeurend

Bijlage A: SiSa-bijlage

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025			
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)			
H42	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_met centraal persoon_2025			
J17	Realisatiestimulans			
J55	Aanpak energiearmoede			
J72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde			
J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			
J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls			
J106	Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget			
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):			Goedkeurend	
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:			Goedkeurend	

Bijlage B: Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. De geconstateerde fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 2% van de totale lasten.

Overzicht ongecorrigeerde fouten en onzekerheden

Aard van de controleverschillen	Fout of onzekerheid	Omvang van de controleverschillen (x € 1.000)
Prestatielevering Jeugdzorg	Onzekerheid	1.442
Prestatielevering WMO	Onzekerheid	710
Prestatielevering PGB's	Onzekerheid	734
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen		2.886

Contact

M.C.J.M. (Marc) Bekker RA
Externe accountant

+31 (0) 6 15 30 36 59
m.bekker@bakertilly.nl

Postbus 508 | 8000 AM ZWOLLE

Baker Tilly (Netherlands) B.V. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly (Netherlands) B.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

